

ПЕРЕДУМОВИ СТАНОВЛЕННЯ ІНТЕРАКТИВНО-ІНФОРМАЦІЙНОГО ТРАНСКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА В СИСТЕМІ МІЖНАРОДНОЇ ЦИФРОВОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Гегедош Крістіан Володимирович

магістр з менеджменту

Мукачівського державного університету

Кілька років тому, Європейський союз розробив ініціативу Східного Партнерства для того щоб переваги європейської інтеграції могли поширитися через наші східні кордони. На сьогодні ЄС хоче допомогти шести країнам-партнерам розвивати свої місцеві цифрові економіки, подолати розрив в знаннях цифрових технологій і краще підготувати національну робочу силу.

Тому на сьогодні, цифрове співтовариство – це ініціатива Євросоюзу із поєднання комунікаційних ринків 28 країн ЄС і 6 країн Східного партнерства, включаючи Україну, задля спрощення процесу обміну інформацією між країнами-учасниками, підвищення надійності захисту систем та даних, а також розширення бізнес-можливостей країн-учасниць цифрової спільноти.

За словами єврокомісара з питань цифрової економіки і суспільства Гюнтера Еттінгера [1], цифрова спільнота сприятиме подальшому об'єднанню України з Євросоюзом та створить передумови для прискорення розвитку економіки України, розширить можливості для малого та середнього бізнесу і спрощення бюрократичних процедур між країнами.

Прем'єр-міністр Володимир Гройсман в 2017 році представив проект щодо цифрового розвитку України. Зокрема ним було зазначено, що «Цифрова економіка є акселератором соціально-економічного розвитку у сучасному світі і здатна стрімко підвищити ВВП країни. Кілька прикладів: свого часу впровадження принципів цифрової економіки дозволило таким країнам як Естонія, Ізраїль, Ірландія та Швеція зробити ривок, який вимірюється від 12 % до 20% ВВП цих країн» [2].

Цифрова країна – це надзвичайно м'який клімат для інвесторів, а Україна має ще одну перевагу – це вигідне географічне положення між Сходом та Заходом. За умови прийняття та імплементації цифрового законодавства, ми можемо розраховувати на мільярди доларів інвестиційних надходжень, і це не говорячи про опосередковані прибутки у вигляді створення робочих місць, сплати податків у місцеві бюджети. Це проекти з будівництва трансконтинентальних каналів передачі даних, або будівництва центрів обробки даних для таких світових корпорацій як Google.

Процеси, які зараз відбуваються у суспільстві, Всесвітній банк у доповіді «Цифрові дивіденди» назвав «величною інформаційно-комунікаційною революцією». Її основною «зброєю» є знання, інновації, технології, безперервний доступ до інформації, а не лише ІТ та програмне забезпечення, як часто вважають в органах державної влади.

Ні в кого не виникає сумнівів, що цифрова економіка – це майбутнє держави, однак немає того, хто б контролював процес на всіх етапах.

Аналізуючи стратегічний документ «Цифрова адженда України – 2020» [3], де було досліджено основні принципи «цифровізації» України, нами доцільні для уваги з точки зору євроінтеграційних прагнень були виявлені наступні:

Принцип № 5: «Цифровізація» України має орієнтуватися на міжнародне, європейське та регіональне співробітництво з метою інтеграції України до ЄС, входження України в європейський і світовий ринок електронної комерції та послуг, банківської і біржової діяльності і т. д., співробітництво та взаємодію на регіональних ринках. Зазначений принцип є одним із найбільш пріоритетних завдань, що дозволяє забезпечити економічне зростання України. Саме «цифровізація» повинна допомогти Україні інтегруватися з європейськими та глобальними системами, бо саме глобалізація і є результатом розповсюдження інформаційно-комунікаційних технологій.

Принцип № 6: Стандартизація – основа «цифровізації» України, один з ключових факторів її успішної реалізації. Побудова цифрових систем, орієнтованих на бізнес і відкритий ринок, на «внутрішніх» стандартах неприпустима. Системи електронної комерції, біржових і фінансових ринків тощо мають дотримуватися міжнародних та європейських стандартів. І тому важливо вже починати оцифровувати прикордонні регіони України, які межують з країнами-сусідами ЄС. Це є першочерговим завданням уряду та регіональних органів управління в рамках програм транскордонного співробітництва.

Збір, опис, зберігання та обробка даних дозволяє отримувати цінну інформацію для використання в ділових процесах, суспільному житті, тощо. Ефективно розроблене інформаційно-комунікаційне забезпечення в транскордонних регіонах дає можливість значно підняти своє периферійне становище прикордонних регіонах по відношенню до центральних територій держави, які є більш розвиненими. При таких умовах прикордонні регіони нашої держави отримають конкурентний потенціал, та саме через них Україна зможе набути практику правильної інтерактивізації та поступової інтеграції в Європейський Союз.

Світова економіка відчуває суттєвий вплив бізнес-моделей «спільної економіки», або економіки «спільного користування», яка працює на базі «цифрових» технологій.

У Євросоюзі в 2010 р. прийнята ініціатива «Цифрова Європа», яка є першою з семи провідних ініціатив у межах Стратегії «Європа 2020». Дана програма спрямована на розвиток інтернет-економіки з метою підтримки економічного зростання в Європі та надання допомоги громадянам і підприємствам для отримання максимальної віддачі від цифрових технологій шляхом створення загального цифрового ринку ЄС.

Цифрові стратегії затвердили та реалізують також в Німеччині – «Індустрія 4.0.» (2011 р.), Китаї – «Інтернет плюс» (2015 р.) та інших країнах. Існує понад 15 затверджених програм у сфері цифрової економіки в зарубіжних країнах (в т. ч. Німеччина, Китай, Японія, Бразилія, США, Великобританія, Естонія, Нідерланди, Ірландія, Швеція, Сингапур, Філіпіни, Малайзія). Також великі промислові та індустріальні компанії світу реалізують стратегії розвитку в

концепції «Індустрія 4.0», «Інтернет +» (наприклад, Siemens, General Electric, SAP, Intel) [4, с. 70-71].

Приєднавшись у червні 2015 року до Декларації першого засідання міністрів «Східного партнерства ЄС» з питань цифрової економіки, Україна підтвердила свої наміри та готовність співпрацювати з ЄС та сусідами ЄС у цій сфері.

Одним із першочергових пріоритетів Європейської комісії є скасування регуляторних та інших бар'єрів задля створення Єдиного цифрового ринку протягом найближчих років. Реалізація цієї ініціативи може забезпечити щороку 415 млрд. євро надходжень до економіки ЄС (обсяг якої становить 14 трлн. євро), а також сприяти створенню сотень тисяч нових робочих місць. За кількістю висококваліфікованого людського капіталу Україна займає провідну позицію у сфері інформаційно-комунікаційних технологій у Центральній та Східній Європі [5].

За оцінками Всесвітнього економічного форуму, цифровізація має величезний потенціал для бізнесу і суспільства протягом наступного десятиліття і може надати додатково понад 30 трлн дол. США доходів для світової економіки протягом найближчих 10 років (до 2025 р.) [6].

Для створення єдиного цифрового ринку між Україною та ЄС необхідно розробити дорожню карту щодо вирішення суттєвих проблем з формування та реалізацією ефективної державної політики у сфері ІКТ, гармонізацією вітчизняного законодавства і правил захисту прав споживачів до ключових стандартів ЄС у цифровій сфері. Включення України в єдиний європейський цифровий економічний простір має позитивно відобразитися на розвитку вітчизняної економіки, зокрема на ринку ІКТ, оскільки вплине на підвищення продуктивності праці, створення інноваційних робочих місць, цифрових активів; покращення доступу до глобальних ринків; підвищення конкурентоздатності мікропідприємств, а також малих і середніх підприємств; підвищення якості надання державних послуг; подолання цифрового розриву між людьми та іншими країнами тощо [7, с. 37-39].

Для цього слід створювати наднаціональні системи, пан'європейські мережі, щоб посилити надійність національних правил кожної окремої країни [8].

Цифрове співтовариство як віртуальна ІТ-спільнота призначена для створення спільного інформаційного (цифрового) поля з метою реалізації проектів з мережевої та інформаційної безпеки, кібербезпеки, електронної ідентифікації і довірчих послуг, цифрових навичок та просування інновацій, електронного урядування та відкритих даних.

Приєднання України до Цифрового співтовариства ЄС є дуже важливим кроком для нашої країни, оскільки це дасть змогу «зняти кордони» між нашою державою і європейськими країнами, запровадити єдині стандарти, вжити заходів щодо лібералізації та контролю цифрового ринку, запустити спільні фінансові проекти. Україна стане першим стратегічним партнером Цифрового співтовариства, не враховуючи країни Євросоюзу [9].

І тому з початком глобального розвитку сучасної комп'ютерної системи та Інтернет зв'язку, результатом якого є впровадження у більшості сфер людського життя цифрових технологій, набирає значної актуальності в процесі

євроінтеграційного курсу України – розробити дієвий механізм цифрової економіки на регіональному прикордонному рівні шляхом формування співпраці в мережі інтерактивних транскордонних відносин.

Список використаних джерел:

1. ЄС сприятиме розвитку цифрової економіки в країнах східної Європи та Кавказу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://frontnews.eu/news/ua/4050>
2. Гройсман запропонував «оцифрувати» економіку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://frontnews.eu/news/ua/894>
3. Цифрова адженда України – 2020 («Цифровий порядок денний» – 2020) Концептуальні засади (версія 1.0) Першочергові сфери, ініціативи, проекти «цифровізації» України до 2020 року, грудень 2016 р. ГО «ХайТек Офіс Україна» – 90 с.
4. Янекова І.Г. Напрями цифрової трансформації промисловості України / Г.І. Янекова // Економіка, фінанси та управління: оцінка та перспективи розвитку: збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 8 вересня 2017 р.). – Полтава: ЦФЕНД, 2017. – С. 69-72.
5. Гройсман В.Б. Цифрове Співтовариство: Україна та ЄС готують спільний проект в сфері цифрового ринку / В.Б. Гройсман, В. Оттінгер [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.eurointegration.com.ua/articles/2016/06/29/7051397>
6. The digital transformation of industry. (A European study commissioned by the Federation of German Industries (BDI) and conducted by Roland Berger Strategy Consultants) – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://bdi.eu/media/user_upload/Digital_Transformation.pdf
7. Швець А.І. Включення українського ринку інформаційно-комунікаційних технологій у європейський цифровий простір / А.І. Швець // Науковий економічний журнал Інтелект ХХІ. – 2017.– № 1. – С. 36-40.
8. Приєднання України до цифрового співтовариства ЄС [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://logist.fm/news/priiednannya-ukrayini-do-cifrovogo-spivtovaristva-ies>.
9. Приєднання до Цифрового співтовариства ЄС дозволить Україні в майбутньому залучити близько 5 млрд. євро [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.unian.ua/eurobusiness/1509029-priednannya-do-tsifrovogo-spivtovaristva-es-dozvolit-ukrajini-v-maybutnomu-zaluchiti-blizko-5-mlrd-evro.html>.

УКРАЇНА – НОВИЙ КРИПТОРАЙ НА БАЗІ БЛОКЧЕЙН–ТЕХНОЛОГІЙ

Говда Вікторія-Євгенія Вадимівна

*студентка факультету міжнародних економічних відносин
Ужгородського національного університету*

Єгорова Ольга Василівна

*викладач кафедри міжнародних економічних відносин
факультету міжнародних економічних відносин
Ужгородського національного університету*

Однією з актуальних світових тенденцій є зростання цифрової економіки і цифрові перетворення відграють дедалі більшу роль в прискоренні економічного та соціального розвитку окремих країн. Для здійснення «цифрового стрибка» Україна має розпочати масштабну цифровізацію всіх